

KADIN TIBBİ DESTEK BİRİMİ UYGULAMA İŞLEYİŞİ

Adli Vaka: Bir şahsın kişi / kişiler veya bir olay nedeni ile oluşan bir yaralanma sonucunda mağdur duruma düşmesi olarak tarif edilmektedir.

Türk Ceza Kanununda;

Madde 287- (1) Yetkili hâkim veya savcı kararı olmaksızın, kişiyi genital muayeneye gönderen veya bu muayeneyi yapan fail hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Adli Tıbbi Rapor: Adli olgular hakkında yapılan muayene ve tetkikler neticesinde, adli mercilerin sorularına cevap verebilecek nitelikteki ve olayla ilgili olarak bütün fiziksel ve ruhsal bulguları içeren hekim raporudur.

1. Cinsel saldırı olgusunda, adli merciler tarafından bilirkişi olarak kadın hastalıkları ve doğum uzman doktoru seçilmekte ve bu amaçla mağdur kolluk kuvvetlerince jinekoloğa muayeneye getirilmektedir. Mağdurun genital muayenesinin yapılabilmesi için bu isteğin hakim veya savcı kararı ile olması gerekmektedir. Acil durumlarda (hayati tehlike arz edebilecek durumlar) bu karar beklenmeden kişiye gerekli tıbbi müdahale yapılır.
2. Cinsel istismar şüphesi ile getirilen mağdurlarda öncelikle solunum, hava yolu açıklığı ve vital bulguların değerlendirilmesi yapılır. Genel durumu iyi ve vital bulguların stabil olması durumunda, acil müdahale gerektirecek bir kondisyon mevcut değilse diğer basamaklara geçilir.
3. Kolluk kuvvetlerince getirilen evraklar kontrol edilir. (Eksik evrak ve imza durumlarında, hastanın acilen değerlendirilmesi gerekiyorsa muayenesi yapılır; ancak raporlama ve diğer işlemler kolluk kuvvetleri hâkim veya savcı tarafından imzalanmış evrakları getirdikten sonra tamamlanır.)
4. Mağdur ile iletişime geçilerek, bu muayenenin ne için yapılacağı gibi sorular cevaplanır. Muayene sırasında bulunacak kişilerin tanıtılması, muayene ve tetkikler için mağdurun onamının alınması sağlanır. Onamın mağdurun kendisinden alınması esastır ancak yasal olarak kısıtlı bulunan (akıl sağlığı, akıl zayıflığı, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı vb.) kişilerde atanmış mağdur yakınından onam alınır. Türkçe bilmeyen mağdurlar için ise görevli tercüman eşliğinde onam alınır. Tercümanın adı soyadı ve imzası, mağdurun adı soyadı ve imzası ile birlikte saat ve tarih bilgileri onam formuna kaydedilir. Eğer engellilik durumu var ise engellilik durumuna uygun bilgilendirme ve onam alınması sağlanır.
5. Mağdur, muayene için düzenlenmiş kadın tıbbi destek birimine alınır. İlgili branş doktoru, adli tıp uzmanı ile birlikte ve anamnez ve muayene için bir hemşirenin veya yardımcı sağlık personelinin eşlik etmesi sağlanır. Mağdura ait tüm süreçlerde mahremiyetine özen gösterilir.
6. Adli tıp uzmanı eşliğinde toplanan deliller ilgili mevzuat çerçevesinde kolluk kuvvetlerine tutanak karşılığında teslim edilir. Yedek kıyafet mağdur yakınından karşılanamadığı durumlarda hastane tıbbi sosyal hizmet birimi gerekli girişimlerde bulunur.

7. Mağdur kişi, genital muayene için bilgilendirildikten sonra muayenesi yapılarak gerekli deliller toplanır.
8. Gerekli görülen vakalarda gonore ve klamidya kültürleri alınır. Örneklerden biri hastane arşivinde kalır. Kan örnekleri (gebelik testi, tam kan sayımı, HIV, HCV, sifiliz, HBV tetkikleri) ayrıca incelenir.
9. Gözle görülmeyen minor travmalar, kolposkop vb. cihazlar ile incelenir, var olan lezyonlar kayıt altına alınır.
10. Sperm analizi için sürüntü örnekleri alınır. Sperm saptanması halinde motilitesi olup olmadığı, mutlaka belirtilmelidir.
11. Mağdurun veya doktorun talep etmesi durumunda mağdurun psikiyatri hizmetlerine uygun zamanda ulaşması sağlanır.
12. Kişinin gebelik riski mevcutsa ve istismarın üzerinden 72 saat geçmemişse, alınan kan örneğinde gebelik testi negatifse hormonal kontrasepsiyon uygulanır. Yatış gerekli olmayan genel durumu iyi olan ayaktan hastalarda, acil kontrasepsiyon reçete yoluyla sağlanabilir.
13. Cinsel yolla bulaşan hastalıklardan korunma ile ilgili olarak bilgi verilir ve profilaktik antibiyotik uygulaması enfeksiyon türüne göre tedavi kılavuzlarına uygun olarak yapılır. HIV, Herpes, Hepatit gibi enfeksiyonlarda enfeksiyon hastalıkları kliniğinden konsültasyon istenir. Kesici veya delici aletlerle cilde nafiz yaralanma durumlarında, tetanoz profilaksi yapılır.
14. Kadın tıbbi destek biriminde gerekli olması durumunda ortopedi ve travmatoloji, beyin ve sinir cerrahi, genel cerrahi, nöroloji vb. branşlarından konsültasyon istenir. Adli vaka olması nedeniyle konsültasyon hizmetlerinin gecikmeksizin yerine getirilmesi sağlanır.
15. Hastanede bulunan Tıbbi Sosyal Hizmet Birimi vasıtasıyla gerekli durumlarda Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) vb. destek birimleriyle irtibata geçilir.
16. Adli tıp uzmanı (*) tarafından hazırlanan adli tıbbi rapor, adli tıp kurumuna gönderilmek üzere ilgili kolluk kuvvetlerine teslim edilir.

(*) Adli tıp uzmanı bulunmayan hastanelerde, adli tıp uzmanı bulunan Hastane/Adli Tıp Kurumu ile işbirliği gerçekleştirilir.